

**UJEDINJENE
NACIJE**



Međunarodni sud za krivično gonjenje
osoba odgovornih za teška kršenja
međunarodnog humanitarnog prava
počinjena na teritoriji bivše
Jugoslavije od 1991. godine

Predmet br. IT/227
Datum: 6. maj 2004.
Original: engleski

**UPUTSTVO O PROCEDURI ZA POKRETANJE ISTRAGE I KRIVIČNO
GONJENJE ZBOG NEPOŠTOVANJA MEĐUNARODNOG SUDA**

(IT/227)

UPUTSTVO O PROCEDURI ZA POKRETANJE ISTRAGE I KRIVIČNO GONJENJE ZBOG NEPOŠTOVANJA MEĐUNARODNOG SUDA

I. UVOD

U skladu s potpravilom 19(B) Pravila o postupku i dokazima Međunarodnog suda za krivičnog gonjenje osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine (dalje u tekstu: Pravilnik odnosno Međunarodni sud) i posavjetovavši se s Kolegijem, sekretarom, tužiocem i Žalbenim vijećem, izdajem ovo uputstvo kojim se utvrđuje procedura za pokretanje istrage i krivično gonjenje zbog nepoštovanja Međunarodnog suda:

II. OPŠTE POSTAVKE

1. Treći dio ovog uputstva odnosi se na slučajeve u kojima je tužiocu izdata uputa da istraži navode o nepoštovanju suda u skladu s pravilom 77(C) (i) odnosno (ii) Pravilnika, ili u kojima je u tu svrhu imenovan *amicus curiae*.
2. Četvrti dio ovog uputstva odnosi se na slučajeve u kojima se tužilac ili *amicus curiae* imenuju da krivično gone zbog navoda o nepoštovanju suda u skladu s pravilom 77(D) (i) odnosno (ii) Pravilnika.
3. "Respondent" je osoba koja se tereti za nepoštovanje suda.

III. ISTRAGA

4. Zahtjev da se istraže navodi o nepoštovanju suda mora se podnijeti vijeću prije početka istrage.
5. Zahtjev za istragu podnosi se *ex parte* i povjerljivo vijeću pred kojim je navodno došlo do nepoštovanja suda.

6. Zahtjev za istragu podnosi se pismeno i uz njega se prilaže izjava sa svim raspoloživim informacijama, koje između ostalog uključuju sljedeće:

- (i) činjenice i/ili dokaze na osnovu kojih se traži pokretanje istrage, pri čemu se odvojeno i numerisano mora navesti svaka navodna radnja (ili niz radnji) koju treba istražiti; i
- (ii) ime, opis i adresu respondenta (ukoliko su poznati) ili sve raspoložive informacije značajne za utvrđivanje identiteta osobe (ili osoba) koja stoji iza te navodne radnje (ili niza radnji).

Zahtjev se po podnošenju može izmijeniti i dopuniti, ali isključivo uz dozvolu vijeća.

7. Pošto vijeće razmotri zahtjev za istragu i utvrdi da postoji razlog za sumnju da je neka osoba (osim tužioca) možda odgovorna za nepoštovanje Međunarodnog suda, vijeće će u prvom redu uputiti tužioca da istraži navode o nepoštovanju suda, osim ukoliko tužilac ne pokaže da postoji sukob interesa u odnosu na relevantno ponašanje koje predstavlja navodno nepoštovanje suda. Tužilac će to pokazati tako što će vijeću, *ex parte* i povjerljivo, dostaviti izjavu potkrijepljenu činjenicama koje dovode do sukoba interesa.

8. Ako vijeće *proprio motu* ili na osnovu tužiočevih dokaza u skladu s tačkom 7 gore bude smatralo da je tužilac izložen sukobu interesa, ono može izdati nalog sekretaru da imenuje *amicus curiae* koji će provesti istragu i o tome izvijestiti vijeće i dati mu svoje preporuke. Nalog vijeća, koji se izdaje *ex parte* i povjerljivo, mora, pored ostalog, da sadrži sljedeće:

- (i) incident koji treba istražiti;
- (ii) dokumente i podneske, uključujući povjerljivi materijal koji će Sekretarijat Međunarodnog suda i/ili tužilac dati na uvid istražitelju *amicus curiae* u svrhu istrage;
- (iii) upute za sprovođenje istrage (ako postoje), uključujući upute o pozivanju i ispitivanju svjedoka, bilježenju njihovih izjava i sakupljanju dokaza i svim drugim pitanjima koja mogu biti nužna za sprovođenje i dovršavanje istrage;

(iv) rok u kojem istražitelj *amicus curiae* mora izvijestiti vijeće o istrazi.

9. Pošto sekretar odabere kandidata kojeg želi da imenuje za istražitelja *amicus curiae*, prvo će se konsultovati s vijećem u vezi s podobnošću tog kandidata i zatražiti od njega da dà svečanu izjavu i jamstva iz Dodatka I ovog uputstva. Sekretar suda će potom izdati povjerljiv i *ex parte* nalog o imenovanju istražitelja *amicus curiae* i prosljediti ga istražitelju *amicus curiae* uz sljedeće dokumente:

- (i) zahtjev s priloženim prapatnim dokumentima navedenim u tački 6 gore; i
- (ii) nalog koji se pominje u tački 8 gore i sve druge materijale u skladu s uputama vijeća kao što je navedeno u tački 8(ii) gore.

10. Sekretar može od vijeća koje je izdalo nalog iz tačke 8 gore tražiti objašnjenje ili daljnja uputstva, i to putem povjerljivog i *ex parte* zahtjeva. Imenovani istražitelj *amicus curiae* može se obratiti vijeću u istu svrhu, ali može tražiti objašnjenje i/ili daljnja uputstva samo u vezi s pitanjima sadržanim u tački 8(i) - (iv) gore ili pitanjima koja se odnose na njih.

11. Ukoliko tokom istrage koju naloži vijeće u skladu s tačkom 8 gore sekretar dozna išta što bi moglo ugroziti vođenje ili uticati na njega, smjesta će o tome izvijestiti vijeće koje je izdalo pomenuti nalog i, pošto se posavjetuje s vijećem, preduzeće korake da to ispravi, koji mogu uključivati okončanje imenovanja istražitelja i/ili imenovanje novog ili dodatnog istražitelja *amicus curiae*.

12. Istražitelj *amicus curiae* podnosi svoj dovršeni izvještaj sekretaru povjerljivo u roku navedenom u nalogu vijeća iz tačke 8 gore (ili bilo kojem drugom roku koji odredi to vijeće), a sekretar ga potom prosljeđuje dotičnom vijeću.

IV. KRIVIČNO GONJENJE

13. Po završetku istrage po navodima o nepoštovanju Međunarodnog suda u skladu s pravilom 77 (C)(i) ili (ii) Pravilnika i pošto vijeće utvrdi da postoji dovoljna

osnova za pokretanje krivičnog postupka protiv neke osobe zbog nepoštovanja suda, vijeće pred kojim je došlo do navodnog nepoštovanja, presudiće po tom pitanju ukoliko ne postoje izvanredne okolnosti kao, na primjer, u slučaju da se dovodi u pitanje nepristrasnost vijeća, što bi dovelo do toga da se predmet dodijeli drugom vijeću.

14. U skladu s pravilom 77 (D) Pravilnika, onda kada je tužilac izvršio istragu o navodima o nepoštovanju suda u skladu s pravilom 77 (C)(i), vijeće koje presuđuje po tom pitanju uputiće tužioca da krivično goni za navodno nepoštovanje suda. Kada se imenuje istražitelj *amicus curiae* da istraži te navode u skladu s pravilom 77(C)(ii), vijeće koje presuđuje po tom pitanju može uputiti *amicus curiae* da krivično goni.

15. Kada vijeće koje presuđuje po tom pitanju odluči da izda nalog umjesto optužnice i uputi *amicus curiae* da krivično goni, taj nalog, koji će biti javan, osim ukoliko vijeće koje presuđuje po tom pitanju ne odluči drugačije, bez odlaganja će se uručiti respondentu, a sadržavaće sljedeće:

- (i) tačne optužbe protiv respondenta i datum kada će respondent biti pozvan pred vijeće koje presuđuje po tom pitanju da se izjasni o krivici po navodima o nepoštovanju Međunarodnog suda;
- (ii) uputstvo sekretaru da imenuje, u ime vijeća koje presuđuje po tom pitanju, nepristrasnu stranu kao što je tužilac *amicus curiae* da krivično goni po optužbama koje je navelo vijeće koje presuđuje po tom pitanju;
- (iii) nazive dokumenata i podnesaka, uključujući povjerljivi materijal koji vijeće koje presuđuje po tom pitanju smatra neophodnim za pripremu predmeta u toj fazi i koji će Sekretarijat Međunarodnog suda i/ili tužilac dostaviti tužiocu *amicus curiae*;
- (iv) tačna ovlaštenja tužioca *amicus curiae*; i
- (v) sva ostala uputstva u vezi s vođenjem predmeta.

16. Prije roka navedenog u tački 15(i) gore sekretar će, u skladu s uputstvom navedenom u tački 15(ii) gore, odrediti tužioca *amicus curiae* kojeg će imenovati, i od njega će prvo tražiti da dâ svečanu izjavu i jamstva iz Dodatka II ovog uputstva.

Sekretar će potom izdati nalog o imenovanju tužioca *amicus curiae* i proslijediti ga tužiocu *amicus curiae* uz sljedeće:

- (i) nalog vijeća koje presuđuje po tom pitanju naveden u tački 15 gore; i
- (ii) sav materijal u skladu s uputstvom vijeća koje presuđuje po tom pitanju, pomenutom u tački 15(iii) gore.

17. Sekretar može, ukoliko to bude potrebno, od vijeća koje presuđuje po tom pitanju zatražiti objašnjenje ili daljnja uputstva u vezi s nalogom iz tačke 15 gore.

18. U postupku po navodima o nepoštovanju suda pred vijećem koje presuđuje po tom pitanju u kojem je tužiocu *amicus curiae* naloženo da krivično goni u skladu s tačkom 15, ukoliko dotično vijeće ne odredi drugačije, tužilac i odbrana optuženog/optuženih (dalje u tekstu: odbrana) u postupku po navodima o nepoštovanju suda imaju pravo da se kao zainteresovane strane pojave na svakoj raspravi. Svi povjerljivi podnesci tužioca *amicus curiae* ili respondentu u postupku po navodima o nepoštovanju suda neće se objelodaniti tužiocu ni odbrani, osim po nalogu vijeća koje presuđuje po tom pitanju *proprio motu* ili na zahtjev tužioca ili odbrane, ali tek pošto se o tome očituju tužilac *amicus curiae* i/ili respondent.

19. U slučaju postupka po navodima o nepoštovanju Međunarodnog suda, sekretar će osigurati da Sekretarijat Međunarodnog suda:

- (i) pruži respondentu pomoć koju bi ovaj mogao opravdano ustrebati u pitanjima koja se odnose na odbranu respondentu, pri čemu je to ona vrsta pomoći koju Sekretarijat Međunarodnog suda normalno pruža optuženim osobama, ali uzimajući u obzir da je respondent osoba optužena za nepoštovanje Međunarodnog suda i stoga obavezna pridržavati se pravila, propisa, uputa ili uputstava koji se primjenjuju kod takve vrste pomoći, uključujući dodjelu branioca u skladu s pravilom 45 Pravilnika u slučaju kad optuženi nema sredstava da plati branioca, pribavljanje putnih viza za Nizozemsku kada je to potrebno i obezbjeđivanje ulaza u zgradu Međunarodnog suda;
- (ii) pruži pomoć istražitelju *amicus curiae* i/ili tužiocu *amicus curiae* u skladu s pravilima, propisima, uputama i uputstvima koji se primjenjuju kod pružanja takve pomoći, u onoj mjeri koja je neophodna za sprovođenje

zadatka istraživanja i krivičnog gonjenja, ali da se pritom ne ugroze funkcije i mandat Sekretarijata Međunarodnog suda, uključujući vođenje svih poslova koji se odnose na imenovanja radi sprovođenja istrage ili krivičnog gonjenja, putovanja u svrhu istrage ili krivičnog gonjenja i dnevnice za putovanja, putne vize za Nizozemsku ako su potrebne i obezbjeđivanje ulaza u zgradu Međunarodnog suda;

Sekretar će imati pravo da od vijeća koje je donijelo nalog o istrazi ili vijeća koje prosuđuje po tom pitanju zatraži objašnjenje i uputstva u vezi s gorenavedenim pitanjima.

20. U skladu s pravilom 77(E) Pravilnika, vijeće koje presuđuje po tom pitanju može, ukoliko se time ne ugrožavaju prava respondentu kao optuženog pred Međunarodnim sudom, skratiti svaki rok propisan Pravilnikom, zavisno od složenosti pitanja, koja se pokrenu tokom postupka po navodima o nepoštovanju suda.

Theodor Meron
predsjednik

Dodatak I
Povjerljivo i ex parte

Postupajući po [[opisati nalog vijeća kojim se sekretar upućuje da imenuje istražitelja *amicus curiae* u skladu s tačkom [[8]] Uputstva IT/xx]] (dalje u tekstu: vijeće odnosno nalog) i [[ukratko opisati zadatak istrage]] (dalje u tekstu: istraga).

Ja, nižepotpisani, uoči imenovanja za istražitelja *amicus curiae* u skladu s Nalogom, ovim svečano izjavljujem i obavezujem se na sljedeće:

- (A) nisam u poziciji koja bi dovela do stvarnog ili potencijalnog sukoba interesa u odnosu na istragu i izjavljujem da ne postoje niti su postojale nikakve okolnosti, uključujući informacije u mom posjedu ili moju raniju dužnost, koje bi utjecale na moju nepristrasnost ili sposobnost da sprovedem istragu po svojoj savjesti, smatram da je sve gorenavedeno u potpunosti istinito.
- (B) dužnosti koje su mi povjerene izvršavaću odano, razborito i savjesno, vjerno ću se pridržavati svih pravila, propisa, uputa ili uputstava koji se odnose na moje zadatke.
- (C) poštovaću nepristrasnost i nezavisnost istrage i neću tražiti ni prihvatiti uputstva u vezi s mojim zadacima ni od jedne ustanove, osobe ili druge instance, osim vijeća ili sekretara Međunarodnog suda ili zastupnika kojeg on imenuje.
- (D) osim za potrebe istrage i u skladu s uslovima navedenim u Nalogu, neću ni u jednom trenutku bez ovlaštenja sekretara ili zastupnika kojeg on imenuje, otkriti nijednoj ustanovi, osobi ili drugoj instanci, osim vijeću ili sekretaru Međunarodnog suda ili zastupniku kojeg on imenuje, nijednu informaciju do koje dođem na osnovu svog položaja, niti ću takvu informaciju iskoristiti ni na kakav drugi način. Ove obaveze ostaju na snazi i po okončanju ove istrage.

Ime i prezime štampanim slovima

Potpis

Datum

Dodatak II

Postupajući po [[opisati nalog vijeća kojim se sekretara upućuju da imenuje tužioca *amicus curiae* u skladu s tačkom [[15]] Uputstva IT/xx]] (dalje u tekstu: vijeće odnosno nalog) i [[ukratko opisati zadatak krivičnog gonjenja]] (dalje u tekstu: postupak).

Ja, niže potpisani, uoči imenovanja za istražitelja *amicus curiae* u skladu s Nalogom, ovim svečano izjavljujem i obavezujem se na sljedeće:

- (A) nisam u poziciji koja bi dovela do stvarnog ili potencijalnog sukoba interesa u odnosu na istragu i izjavljujem da ne postoje niti su postojale nikakve okolnosti, uključujući informacije u mom posjedu ili moju raniju dužnost, koje bi utjecale na moju nepristrasnost ili sposobnost da sprovedem istragu po svojoj savjesti, smatram da je sve gorenavedeno u potpunosti istinito.
- (B) dužnosti koje su mi povjerene izvršavaću odano, razborito i savjesno, vjerno ću se pridržavati svih pravila, propisa, uputa ili uputstva koji se odnose na moje zadatke.
- (C) poštovaću nepristrasnost i nezavisnost svoje uloge tužioca *amicus curiae* u postupku i neću tražiti ni prihvatiti uputstva u vezi s mojim zadacima ni od jedne ustanove, osobe ili druge instance, osim vijeća koje rješava u postupku.

Ime i prezime štampanim slovima

Potpis

Datum